ལུང་ཞིག་གིས་རོང་རྒྱུད་པ་ཡིན།

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ནཱ།ལྷི་ལོ་1899ལོར་ཁ་ན་ཏ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུ་ལེན (R. B. Owen)དང་སྒྲོ་ལོ་1900ལོར་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོར་ཡུན་ (F.E. Dorn)གཉིས་ཀྱིས་རང་ས་ནས་རོང་ཤེས་རྟོགས་བྱང་ཚུལ་བགོད་ཡོད། ལོ་1899ལོར་ཁ་ན་ཏ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ།ཁི་ཆིར་སློའི་གླ་ཆེན་མོའི་གླིག་རྩལ་བཟོ་སྐྱན་ལེ་ཁས་ཀྱི་ཤ།ཁི་ཆེ་མ་ཡིན་བར་ཀྱིས་ཐུབ། (Th) ཡི་འཛོ་བའི་རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ངེས་མེད་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱང་སྟེ།གལ་ཏེ་དེ་དམ་སྦྱར་གྱི་སྟོང་དུ་བཞག་ན་དེའི་འཛོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚད་ནི་གཏན་འཇགས་འགྱུར་མེད་ཡིན་ལ།གལ་ཏེ་ཁ་ཕྱི་པའི་སྟོང་དུ་བཞག་ན་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་མཁའ་ཆུང་གིས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐེབས་པས།དེ་ནས་བཅུང་ཁོས་སྲིད་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་འཛོ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་གཞིག་བཏང་བ་དང།ཆུངས་གཟུགས་དངོས་པོ་དེའི་མིང་ལ་ཐུབ།ཆུངས་འཛོ་ (thoron) ཞེས་བཏགས།

མི་འགྱངས་བར་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཏ་མི་ས།ཀུ་ཐ་ཕ།སྒོད་ཐུ་ཆེན་མོའི་དངོས་ལུགས་སྟེ།ཁག་གི་སྒོད་དབོན་ཆེན་མོ་དོད་ཡུན་ཀྱིས་འགྱེད་འཛོ་ཅན་རང་ (Ra) སྟང་ཚུལ་ལ་ཞིན་འཇུག་བྱ་དུས།ཁང་ཀྱིས་འགྱེད་འཛོ་རང་བཞིན་ལྟར་པའི་ཆུང་གཟུགས་ཤེག་ཆུན་ཆད་མེད་པར་མ།གཙ་དབུགས།ཁྲོད་མཆེད་པ་གསར་དུ་ཧ་ཅོ་ཁ།ཁོས་འདི་ལ་འགྱེད་འཛོ་ཅན་ཕྱུ་ཟླ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ (radiumemanation) །དེའི་ཕ্ལས་སུ་དབྱིན་ཇི་བྲིའི་ཚན་རིག་པ་ལ་མོ་ཁང་ཀྱིས་ཆུང་གཟུགས་བོད་སུལ་ལེད་སྦྱང་དེ་འགྱེད་འཛོ་ཅན་ཕྱུ་ཟླ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ལ་ཞིན་འཇུག་བྱ་ཏེ།ལ་ལ་འགྱེད་འཛོ་ཅན་ཀྱི་ཆུང་ཁ་ཟུར་ལ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ཡི་ཁ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ཁ་ཡིན།ལ་ལ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ཡི་ཁ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ནང་ཁ་ཟུར་ལ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ཡི་ཁ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ཁ་ཡིན།ལ་ལ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ཡི་ཁ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ནང་ཁ་ཟུར་ལ་ཁ་ནས་ཀ་ཤ་ཁ་ཡི་ཁ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ཁ་ཡིན།

ལ་མོ་ཁང་ཀྱིས་ཅེལ་དང་ཁེ་ཕས་ལ།ཇོ་ཙ།ཇོ་ཙ།ཀ་ལ་ཀ་ཏ།ཁ་ཏ།ཁ་ཏ།ཁ

○ བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་གི་བོད་འཛིན་མཉམ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུབ་ཁེན་ཚེ་རིང་ཁང་འདས་འཚལ་བ་ལགས་ཕྱིས་པ་ཞིག་དང་མ་ཉམ་དུ་མིག་མང་འདིད་བཞིན་པའི་ཐུན་པ།

བོད་འཛིན་སྟེ་རིན་ཐང་བྱལ་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རོལ་རྩེད།

ཙོས་པ་པོ།ཀུན་ལོ་དང་ཕྱི་ཅིན་རོ། སྒྲིང་འཚོས་བསྒྲར།

བོད་འཛིན་ནི་བོད་ཡུལ་དུ་ཆུ་བ་ཚུགས་ཤིང་ཆེ་མོ་རྒྱས་པའི་མིག་མངས་ཀྱི་རིགས་ཞིག་ཡིན་པས།བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་ཐབས་མེད་པའི་གྱབ་ཆ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ།གཞན་ཀུ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་ཡང་གྱུར་ཡོད།བོད་ཀྱི་འཛིན་ལ་མིག་མངས་དང་དགུ་འཛིན་གཉིས་སུ་དགར་ཆོག མིག་མངས་ནི་གནའ་དུས་སུ་མཐོ་རིམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཡང།ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་མང་ཞིག་གི་དབང་གིས་མིག་སྟར་འཛིན་ལ་ཉེ་བས་ཆྱར་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་ཡྱད།དགུ་འཛིན་ནི་མིག་མངས་དང་བསྟུར་ན་མིག་སྟར་ཁྱབ་རྒྱ་ཆུང་ཆེའོ།།

○ བོད་ཀྱི་ཕྱིས་པས་དགུ་འཛིན་འདེད་བཞིན་པ།

ཕི་ཞིག་ལ་བོད་འཛིན་ཟེར།

བོད་འཛིན་གམ་མིག་མངས་ནི་བོད་ཀྱི་ཝོ་རྒྱུས་སྟེང་དུ་མཐོ་རིམ་གྱི་ཚོགས་སུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་སྐབས་དེའི་གྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་གྱབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།འཛིན་འདེད་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བར་ཐག་སྐོམས་པའི་ལམ་བཏུ་བདུན་དང་ཕིག་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྡེའུ་དཀར་ནས་སོ་སོར་ཏྲག་རེ་ཡོད་པ་བསྟོམས་པའི་རྡེའུ་བཏུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྡེའུ་དཀར་དང་འགྱལ་ལྷེའུ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ།གནས་གཅིག་ནས་བསྐོར་འདེད་ཅྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཕྲེད་པ་བཅས་ནི་སྐོར་འཛིན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།།བོད་འཛིན་གམ་མིག་མངས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དུ་མཐོ་རིམ་གྱི་ཚོགས་ཐུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་སྐབས་དེའི་གྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་གྱབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།འཛིན་འདེད་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བར་ཐག་སྐོམས་པའི་ལམ་བཏུ་བདུན་དང་ཕིག་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྡེའུ་དཀར་ནས་སོ་སོར་ཏྲག་རེ་ཡོད་པ་བསྟོམས་པའི་རྡེའུ་བཏུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྡེའུ་དཀར་དང་འགྱལ་ལྷེའུ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ།གནས་གཅིག་ནས་བསྐོར་འདེད་ཅྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཕྲེད་པ་བཅས་ནི་སྐོར་འཛིན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

○ བོད་འཛིན་འབྲེལ་ཚོགས་སྒྲོན།

ཕན་ཐང་ནི་ལོ་ཐོག་ཕལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཁ་ཕྱིར་ཡོད།ཕ་ལ་ལས་ཕ་ཁ་ཕ་ཁ་ཡིན།ཕ་ལ་ལ་ཁ་ཕ་ཁ་ཡ་ལ་ཁ་ཕ་ཁ་ཡ་ལ་ལ་ཁ་ཕ་ཁ་ཡ་ལ་ལ་ཁ་ཕ་ཁ་ཡ་ལ

○ ཐོན་འཛིན་དང་ཆོས་འབྱུང་འདི་ཡིག་མངར།

○ ཆུལ་ཨོན་ཀ་ཉི་ལས་ཀྱི་འཛིན་བཟུང་།

རིགས་མི་དམངས་གཙོ་བྱས་པའི་མི་རིགས་མང་པོའི་བློ་གོས་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་དང་།བོད་འཛིན་གྱི་འཕྲུས་ཚན་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཀུང་གིས་བོད་དམངས་ཁོད་འཛིན་རིག་ཆུ་ཆལ་ཀྱི་སྟེང་བོར་ཐུར་ཡོད།

བོད་འཛིན་གྱི་བསྟུ་ཟིད།

○ བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཉན་འཛིན་དང་ལྟ་འཛིན་ཆེ་བའི་ཚོགས་ཚྭ།

བོད་འཛིན་གྱི་པོ་ཚུས་ལ་ཞིབ་འཚུག་བྱས་པ་བཏུང་ང་ཚོས་དུས་རབས་མི་འདུ་བའི་དམངས་ཁོད་ཀྱི་འཛིན་རིགས་རོལ་ཆེད་འཇིད་ལྟེ་ལས་བདེ་དང་।བབ་ཆགས། ཁོ་ལོས་བསྐྱེད་པའི་རོལ་ཆེད་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་ཆ་ཤེད་འཛིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཏབང་འཕྲོག་ཤུགས་ཀྱིས་བོད་འཛིན་ལ་དགའ་བ་དག་གི་ཏུན་འཚར་དང་གསར་གཏོད་ཀྱི་ནུས་པ་སྐྱལ་ལེས་བྱ་བཞིན་ཡོད།

བོད་འཛིན་ནི་བོད་ལྷོར་ཀྱི་གནའ་བའི་འཛིན་རིགས་རོལ་ཆེད་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་ཐོག་སྐུ་ཏུག་དང་।དགོན་པའི་གླ་བཙུན།ཁྱིམ་ཆུང་ཆེན་པོ།དཔག་དཔོན་ལ་བདེ་ལེགས་ཤེའི་ཞོ་ལྷོན་ཀྱི་སྐབས་ནས་ནི་བུ་གླིང་ཀའི་ཁྱིམ་ཆུང་ཆེན་ཁ།དཔག་ལ་ཕ་ཅེའི་ཞོ་ལྷོན་ཀྱི་ཏལ་གསོ་དུས་བོད་འཛིན་འདེད་ལ།བོད་འཛིན་ལ་མ།ལས་པ་དང་ཚོས་པ་དག་རང་འགྲལ་ཀྱིས་འདུས་ཏེ་འཛིན་འདེད་ཞོར་ཏུ་ཏཱུག་ཇ་དང་ཏོ་ཞོ་ཡོངས་ནས་ལྷོ་ཟོད།

ང་ཚོ་ཆུང་དུས་ནས་བོད་འཛིན་དེད་ཟོང་ཚོའི་ཡིན་ཡང་འཛིན་ཁེའུ་དང་འཛིན་གཤདན་ནི་དེ་འདྲའི་ཡག་པོ་མི་འདུག་ནའང་।ང་ཚོས་རྒྱའུ་དང་ས་ཕར་ནི་འཛིན་རྒྱའུ་དང་འཛིན་གཤདན་ཀྱི་ཚབ་ཏུས་ཏེ་ཐེད་པའི་ལྷོ་བ་དེ་ནི་ཆེས་ལྟང་མེད་པ་དང་བརྟེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོ་ལྷོངས་བོད་འཛིན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་པ་དོན་གྱིས་བོད་འཛིན་ནི་ཁོ་པོ་ཕྱིས་ཏུས་ཀྱི་མཛོས་ཤུ་གི་ཕྱིར་ཏུན་ཡིན།འཛིན་འདེད་པར་བརྟེན་ནས་ས་ཞིམས།ལམས་སྟོམས་ལྷིག་ཏུས་ཏེ་ལྷོ་སྟང་བཅལ་ཡིན་ཟེར।འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གང་ལ་ལྷོ་བ་འཚེལ་ཞིང་སྲོལ་ཆུན་ཀྱི་འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་ཞིག་དང་ལྷོ་གསེང་ཅིང་ཤུངས་ཞིག་ཡིན།

བོད་འཛིན་འདེད་པར་བསམ་གཞིགས་དང་གཏན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་གཏོད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདུ་ཤེས་ཟུར་མོ་དང་।ཀླད་ཆེན་ཚད་མཚོའི་གསར་སྒེལ་བཅུག་དང་དྲན་འཚར་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། མི་ཆ་མས་ཀྱི་རང་ཐུང་དང་ལྷུ་ཚོགས།མ་བོངས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་གོ་ཚོགས་མཐོ་འདེགས་ལུ་གཏོང་བ་དང་।བློ་རིག་གསར་ཐེལ་དང་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་བློ་ཟློ་འཕྲེད་པ་དང་।ཡིད་འཛིན་ཀྱི་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པ་མང་པོ་ལྟན་པས་འགྱུར་བ་མང་ཞིང་ལྷོ་སྟང་ཆ་ཆེར་ལྟན།

○ བོད་རིགས་མི་དམངས་བོད་འཛིན་འདེད་བཞིན་པའི་ཚུམ་པ།

བོད་འཛིན་གྱི་གནས་བབས།

དུས་ཡུན་རིང་བའི་ལྷོ་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཁོད་དུ་བོད་འཛིན་ནི་མཐོ་རིམ་ལྷོ་ཚོགས་ཀོ་ནའི་ནང་དུ་དར་ཁྱབ་ཐུང་བ་དང་।སྲོལ་ཆེར་དང་ལོ་ཆུས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་ཚོགས་ལ་ཆུས་མང་ཉན।བོད་འཛིན་མིག་མང་ནི་གནའ་དུས་ས་བོད་རིགས་མཐའ་ཤར་ནས་ཀ་ཤ་ཅ་ཁ་ལྟ་ས་གནས་ཀ।ཞེས་པའི་མི་དེར་ཆ་ཆུས་མེད་པར་མ་ཟད।བོད་ལྷོངས་རང་ས་ཀནས་ཀྱི་མིས་ཀྱང་མཐོང་དཀ།ལོ་ཆུས་ཀྱི་ཆུན་འཛིན་ཀྱི་ཀུན་གང་མང་ཞིག་གི་དབང་གིས་མིག་ལྟར་དེའི་ཆུན་ཚད་པར་ཉེ་བས་ཆུར་ལྷོ་ཨ་ཅང་བཞིན་ལྟང་ལྷོ་ཅ་ཅ་ཆ।

བོད་ཨ་ལྷོ་ལྷོངས་ཀྱི་བོད་འཛིན་མཐུན་ཚོགས་ནི་ཟླ་ལོ2016ལོའི་རྒྱ8པའི་ཚེས28ཉིན་དངོས་ལུ་བཙུགས།འདིས་ལྷོངས་ཡོངས་ཀྱི་བོད་འཛིན་ལ་དགའ་བའི་མི་ལྟ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྲིལ་ལྷོས་བོད་འཛིན་ཆུན་འཛིན་དང་ལྟང་ལྷོ། ཞིབ་འཚུག ཁྱབ་གང་ལ།ཁྱབ་ལྷོ་ལ་ཏུ་གཏོང་བར་ཆ་ཤས་པ་མི་འདུ་བའི་ཐུ་ལས་ལྷོ་ལ་ཏེ།བོད་འཛིན་འདེད་པའི་ཆུ་ཚད་མཐོར་འདེགས་ལུ་གཏོང་བ་དང་ལྷོངས་ཡོངས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ཤུལ་ལྷོ་ལ་ཅིང་ཅེས།

ཆུས་ལོན་ཐུང་བ་ལྟར་ན।ལྟ་ས་ཁི་ལྷོ་ཀ་ཀྱི་ཤེལས་ལུ་མཁས་མཆོག་སྲོབ་གསོ་དང་ལྟ་ས་ལྷུལ་ཀྱི་ན་ཆུང་ཐོག་བསྟུས་བར་བཞིན་ཀྱི་ཚོད་ལྟའི་ས་ཚུགས་བཅས་ནས་བོད་འཛིན།ཁྱབ་གང་ལ་ཐུ་བའི་འཛིན་འགན་ཐུ་འགུལ་ལྷོ་ལ་ བ་དང་।ཤེལས་གལུམ་པའི་བོད་ལྷོངས་འགྲེམས་ཚོགས་ཀྱི་ཤེལས་ལུ་འབང་བོད་འཛིན་

མ་ཐོག 2016ལོའི་རྒྱ11པའི་ཚེས23ཉིན་ཀྱི་《བོད་ལྷོངས་ཉིན་རེ་ཚན་པར》ལྷོང་བཀོད།

ཐོག་ཕྱིག་མཁན།ཁྲུར་བ།ལེའུ་ཁྲིད།

ཐེ་བོ——ནུབ་ཕྱོགས་མྱུལ་དཔྱད་པ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་གི་རྩི་ཤིང་ཀྱུལ་བམས།

ཀུང་བཟང་བཆུན་འཕྲིན་ཁང་གི་ཤུའཆོལ་ཞིབ་ཁང་གསར་རྩོགས་ཁྱིམ། ཞེས་པའི་ལེ་ཚན། བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་བཀྲིར།

○རྡོ་ཁྱེས་ཕོང་ལ་ཀྱོན་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས།

ཡ་མེ་རི་ཁའི་ནུ་ཆུའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་ཡ་ནོ་ཏ་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་ར་བའི་ནང་གི་ཤིང་རིགས་ལ་ཤས་ཤིག་ནི་ཉེ་བའི་ལོ་བརྒྱའི་ཡར་སྟོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མེའི་ཕ་རོལ་གྱི་ཀུང་གོ་ནས་འཕྲིར་ཡོང་བ་རེད། ཡ་ནོ་ཏ་སྐྱེ་དངོས་ར་བའི་བདག་གཉེར་བས་ངོ་སྟོད་བྱས་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་དངོས་ར་བ་ནང་གི་གཙོ་མའི་ཚེ་ཤིང་ནི་རབོ་ཁ་ཡིས1927ལོར་འཆོལ་བསྡུད་བྱས་པ་ཡིན་འདུག ཁོ་ན་རབོ་ཁ་ཞེར་བ་ནི་ཐུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱང་རིང་གི་ཀུང་གོའི་ས་ཆར་ས་བོན་འཆོལ་སྡུད་བྱེད་དུ་ཡོང་བ་དང་། ལྷོན་ཤིང་རིགས་དེ་དག་ཀུང་གོའི་ས་གནས་གང་ནས་འཆོལ་སྡུད་བྱས་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཚེ་ཤིང་གི་མ་དབེ་ཐེ་བ་ནས་ཐུང་བ།

1924ལོའི་རྒྱ་བ9བར། ཡོ་ཥི་ཏྲ་རབོ་ཁ་ཞེར་བའི་ཡ་རི་བ་ཞིག་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་གོང་ཁྱེར་ཉེའི་ཡོར་ནས་གོང་ཁྱེར་ས་ནས་ཏྲ་ལང་ཞེ་ས་ཁ་ཤེ་ལ་སོང་། དེ་ནས་ཡང་མཚོ་འགྱལ་ཀྱ་ཀཱཥིར་ལ་བསྡད་ནས་ནང་ལོག་གོང་ཁྱེར་ཧང་ཉེ་ལ་སྒེའུ། ཡིན་ཡང་ཁོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཧང་ཉེ་ཡི་ནས་མིན་ཏེ། ཤྲཱི་ནགར་དེར་ཀུང་གོའི་ཁྱལ་ནང་དུ་དམག་འཁྱུག་ཆེ་བས། ཁོ་ཀུང་གོའི་ཁང་གོན་དང་ཁེ་ཕྲི་ནན་ཁྱལ་ཁབ་བཙུང་དེ་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་དང་། ཡུན་ནན་ནས་མི་ཁྲོན་བཙུང་དེ་ཆེས་མཐའ་མར་ཀན་སྲཎ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷོ་ཐུང་ས་ཁུལ་ཀན་ལྷོ་བོད་རིགས་འདུས་སྟོང་ས་ཁུལ་ལ་སྒེའུ།

རབོ་ཁི་ཡིས་ནུ་ཆུའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་ཚེ་ཤིང་གི་མ་དབེ་ཆེད་ལ་བཟོས་བའི་ཁ་ཐུང་སྟེང་ལ་འཆོལ་སྡུད་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་དེ། 1925ལོའི་རྒྱ་བ2པའི7ཉིན་དང་། འཆོལ་སྡུད་ཀྱི་ས་གནས་ནི་ཀན་སྲཎ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷོ་ཀུ་བ་ས་ཁུལ་ཡིན་ལ། མཚོ་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་དཀྱིན་ཁྲི9000ལྷ་ཡི། ཐྲི3000ཡས་མས་ཡིན། ཞེས་གསལ་བོར་བཀོད་ཡོད། ཤྲཱི་ནགར་དེར་རབོ་ཁི་ཀན་ལྷོ་ཞི་ཆ་ནས་གཞིས་སྟོང་བྱས། དེའི་རིང་དུ་ཆོ་ནེའི་ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་ཞེབ་བཙུ་ཐག་ཁོག་ལ་ཞེང་ས་གཉིས་ལ་སོང་ཐུང་བ་རེད། ངོ་ན་ཤིང་རིགས་དེ་དག་ནི་ཞེ་ངོའི་

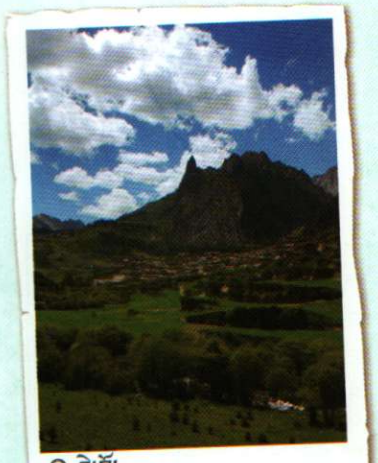

○ ཞེ་ངོ།

ཐག་ཁོག་ནས་འཆོལ་སྡུད་བྱས་ཡ་ཡིན་ནམ།

གནའ་ཐ་ཚོར་ཞེ་ངོ་ལ་ཞེ་བཙུ་ཤ་ར་གང་ངོ་ཞེར་ལ། ཐུང་ཐོགས་ཐུ་ཆོ་ནི་དང་འཕྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ཐོགས་ནི་ཥི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཟླུ་ཙ་ཕང་དང་ཉེ་བ་ཡི་ན། གནམ་ལ་ཟླུ་བའི་ཐག་རི་ཡིས་ཐོགས་བཞིའི་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཞིང་། འཕྲུག་དཀར་གཙང་ངོའི་ལྱང་གཞུང་དེ་ནི་ཥི་ཁྲོན་ནས་ཀན་ཐུང་ལ་བསྐོང་བའི་ལམ་བུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཐྱོར་ཡོད།

1935ལོར། དམར་དམག་ཀྱང་བསྐོང་གྱི་སྐབས་ཐུ་ཆེ་ཤིང་ཏུ་ཀྱགས་པའི་ལ་གཟར་འགག་གི་ཁ་ཡུལ་འགྱེད་ནི་ཞེ་ངོའི་ས་ཆ་ནས་ཐུང་བ་རེད། 1876ལོ་ནས1928ལོའི་བར་ལ། ཀུང་ཐོའི་ནུབ་ཐང་ས་ཁུལ་ལ་སློབས་པའི་ཐུལ་དཔྱད་ཏ་ཁག42ལྷག་ཡོད་ཨོད། ཞེ་ངོའི་ཐག་ཁོག་ལ་དངོས་ཐུ་ཐོན་ཐུབ་མཁན་ནི་རབོ་ཁི་གཅིག་ཡིན་རེད།

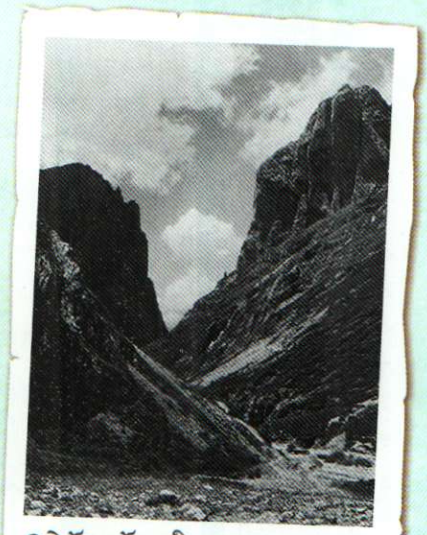

○ ཞེ་ངོ་བསྐོང་པའི་ཐག་འགག

ཡ་རི་ལ་གཞིས་སྟོད་ཅིད་པའི་ཚོ་ས་ཐྲི་ཡའི་མི་ཡོ་ས་ཥི་ཏྲ་རབོ་ཁི་ལགས་

ལ། རིག་གཞུང་ཚན་ཁག་མི་འདྲ་བའི་མི་ཆ་མས་ཀྱིས་ཁྱེ་ཤིང་རིག་པ་བ་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་བ། ཤ་རིའི་སྟོང་བཙུན་དུས་དེབ་ཀྱི་གསར་འགོད་པ། ཀྱང་གོའི་འཛིང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དེད་དཔོན་དང་ཐུལ་དཔྱད་པ་བཅས་ཀྱི་མཚན་སྟེན་ཐོབ་ཡོད། དུས་རབས20བའི་ལོ་རབས20ནས40བར་དུ། ཁོས་ཀྱང་གོའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཐུལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱས་པར་མ་ཟད་ཤ་རིའི་སྟོང་བཙུན་ཏ་བའི་དུས་དེབ་སྟེང་ལ་ཐུལ་དཔྱད་ཟིན་ཐོ་བཀོད་ནས། ཡུལ་ལུང་འདི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་འདྲིས་ལ་ངོ་སྤྲོད་རྒྱ་ཆེན་བྱས་པ་དེས། ནུབ་གླིང་ནས་ཀྱང་གོའི་ཚ་ཆུབས་ཤིག་འཕྱར་དུ་བཙུག

ཆུ་ཤིང་གི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཆེད་པ།

རབོ་ཁི་ཡིས་ཆུ་ཤིང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཅིག་གསར་རྩོགས་བྱང་སོང་། ས་ཆ་འདི་ནི་རིའི་ར་བས་མཐའ་བཞི་བསྐོར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཙོ་མའི་སྒྲ་ཁམས་རིག་གནས་ལྷུན་ཀྱིས་ཀྱུབ་པ་དེ་མ་ཤམས་རང་སོར་གནས་ཐུབ་པ་བྱང་། བོད་རིགས་ལམ་ཁྲིད་པའི་རམ་འདེགས་འོག་རབོ་ཁི་ཡིས། ས་འདིའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་ཀ་ཤིས་ལ་ཟིན་ཐོ་ཞིན་ཐུ་བ་ཞིག་བཀོད་པ་མ་ཟད། ཁོ་རང་གིས་ཐེངས་དེའི་སྟོངས་རྒྱ་ལམ་ཐིག་ཞིན་ཐུ་ལམ་ཁ་ཁོལས་ཀྱི་ཁ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕབ།

ས་བཀྲ་དེ་བུ་ཐེ་བོ་དང་ཅོ་ནེའི་གྲོག་རོང་རེ་རེ་དང་། དལ་འབབ་ཆུ་བོ་རེ་རེ། རི་རྒྱུད་རེ་རེའི་ས་དབྱིབས་དང་འཕེལ་ཐུགས། དུས་མཚོངས་སུ་དབང་རྒྱ་བོང་ཡིག་རིགས་དང་ལ་ཏིང་ཡི་ཀེ་བཅས་ཡིག་རིགས་གསུམ་ཀྱིས་ས་མིང་དང་ཆུ་མིང་། རི་མིང་བཅས་གསལ་བོར་བཀོད་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ས་ཆ་དེའི་དེང་རབས་ཀྱི་ས་བཀྲ་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།།

ཐེ་བོའི་ས་དབྱིབས་ལ་འགག་དོག་ཅིང་ཐག་ཐཙར་ལ། དེའི་སྟེང་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བའི་གཙོ་ནས། ཚལ་ཀྱིས་ཁེབས་ཤིང་། རི་བོ་མཐོ་ཞིང་ལྷོ་ཀར་ཅང་ཐབ། མི་མང་བོ་ཞིག་ནུབ་རྒྱུད་ཆ་ཁུལ་དུ་ཡུལ་ཞིབ་ལ་ཡོང་དུས། ཚང་མ་མ་ལྷོ་གཅིག་མཐུན་ཀྱིས་ཐེ་བོ་ས་ཆ་འདི་ལ་རྒྱང་ནས་བསྐོར་ཏེ་བུད་འགྲོ།

ཐེ་བོ་ས་ཆ་རར་ཀུང་ཐང་དུ་གྲོང་སྟེ་ཞིག་ནས་བེ་དང་ཐག་ཆེས་ཉེ་ཆུ་ཚོད་དུ་མ་ལ་འགྲོ་དགོས་ཚོ་ཆུ་ཚོད་དུ་མ་ལ་འགྲོ་དགོས། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་གཞན་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས། ས་ཕྱོགས་ཀ་ཤི་ཁ་ཕྱོགས། ས་ཕྱོགས་ཤ་ཡ་ཁ་ཕྱོགས། ཨ་ཤ་ཁ་ཕྱོགས།

བོད་བའི་མཛོས་ལྡོངས་ཤིག་མཐོང་མ་སྒྲོང་། གལ་ཏེ་ཥ་མ་པའི་གསུང་རབ་ལས་སྲིད་པ་ཆགས་ཚུལ་དུ་བ་འདྲི་མཁན་ཀྱི་ཐུགས་པ་པོས་ཐེ་བོའི་མཛོས་ལྡོངས་འདི་མཐོང་ཡོད་པས་ན། ཁོས་ཕལ་ཆེར་ཨ་དམ་དང་ཨེ་ཝའི་འཁྲུངས་གནས་འདི་ཡིན་པར་འདྲི་ངེས་རེད།

ཁོས་ཐེ་བོ་ས་ཆ་ནས་ཙི་ཤིང་གསར་ཁྲེད་བྱུང་བས། སྨོན་དཔོན་ཆེན་མོ་ས་ཅིན་ཕི་ཁོ་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཁེངས་ཏེ། 1926ལོའི་རྒྱ་བ3པའི་ཚེས།ཤེན་ལ་བྲིས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ། ཁོས་རབོ་ཁིའི་བྱ་བར་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མཐེ་བོང་བསྒྲེངས་པ་འདི་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆུངས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ཤེན་ཁ་ཡོད་ཚད་ལ་བསམ་གཞིག་ཅིད་དུས། ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་འདིའི་ཐུལ་ཞིབ་ཅི་ལེགས་འགྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་གཙོན་མི་ཟ་བར་སྟམ་བྱུང་། ངས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བའི་བྱ་བར་བསྟོད་པ་དང་ཡི་རངས་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པ་བཤད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྲིས་འདུག

མཚན་མོ་ཞིག་ལ། རབོ་ཁི་ཚུ་བོའི་འགྲམ་ངོས་སུ་འཚམ་འཚམ་ལ་སོང་

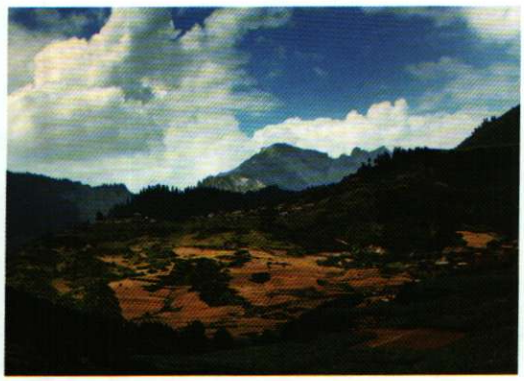

○ ཐུག་སྐམ་ནང་།

།ཁོས་གྱ་བ་ཞིག་གིས་ཤིང་ལེབ་རིང་ཚད་ལ་དབྱིན་ཁྲི་གཉིས་ཀམ་ཅན་ཞིག་ཚུ་ཁར་གཡེང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཆུང་ཀམ་ལ་གཡེང་ཁྲིས་ཤིང་ལེབ་ཕྱིར་འཕེན་ཡོང་བ་མཐོང་སོང་། གྱ་བ་དེའི་ཐུ་སྒྲོང་ལ་རབོ་ཁིའི་ཞེམས་ནས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཤིང་། ཁོ་དེར་ལྟ་ཏ་ཕྱིན་དུས། ཤིང་ལེབ་ཀྱི་ཁྱབ་ངོས་སུ་ཟངས་དཔར་ལྟ་ཡོད་ཅིང་ཟངས་དཔར་དེ་ཏ་སྐུ་འདྲ་བཏོས་ཡོད་པ་མཐོང་།

དོན་དུ་གྱ་བ་དེ་ཡིས་ཟངས་དཔར་བཟུང་ནས་ལྟང་ལྟུང་འདབ་པའི་ཚུ་ངོས་ལ་ལྟ་སྐུ་དཔར་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། གྱ་བ་དེའི་ཐུ་སྒྲོང་ཀྱིས་ཁོ་རང་ཅ་ལས་སུ་བཅུག་པ་དང་།།ཁོས་པར་ཆས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་བའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་ཟིན་འགོད་བྱས།

དགོང་མོ་དེ་ནི་རབོ་ཁི་ཡི་ཞེམས་ནང་ནས་ཆེས་མཐོས་སྡུག་ལྟད་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཁོས་སྨྲན་ངག་ཅིག་ཀྱང་ཟིས་སོང་། སྨྲན་ངག་གི་མཇུག་ཏུ་ཁོས་གལ་ཏེ་ཚེ་སྲོག་གི་མཐའ་མཇུག་ལ་སྒེལས་ཚེ། ཁྱེད་འཇགས་ཀྱི་མཚན་མོ་འདི་ལ་རོལ་ཐུབ་ན། ངའི་མི་ཚེ་འདི་ལ་འགྲོང་པ་མེད་ཅེས་བྲིས།

ཁོ་ཕྱིར་ཐེ་བོར་སྒེལས་ཏེ། ཁོས་འཚོལ་སྡུད་བྱས་པའི་ས་བོན་ཆ་མས་ཨ་མེ་རི་ཁར་བསྐྱར།

1912ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པར། སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ཅིན་ཕི་ཡིས་རབོ་ཁི་ལ། 1925ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་བའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་། ང་ཚོས་འདེམས་གསོ་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེས། ས་བོན་ལུགས་མ3790ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་ས་བོན་

ལས་ལུང་ངེས་ལ་སྐེར་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཙི་ཤིང་གི་ས་བོན་འཚོལ་སྡུད་བྱས་པ་ལས་གཞན་རབོ་ཁི་ཡིས་ད་ཏུང་། ཥ་རི་ལི་སྟོང་བཅུད། ཏུས་དེབ་ལ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ཆོ་ཀེ་དཔར་མ་ཚ་ཚང་ཅིག་ཅོས། ལོ་གཅིག་ལྷག་གི་ཏུས་ཚོད་སྐྱེད་དེ། བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ཆོ་ཀེ་དཔར་མ་ཚ་ཚང་དེ་ད་གཙོད་ཞི་ཙན་ནས་ཧྲང་ཉེར་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་ཐུབ་སོང་། དེ་ནས་མཚོ་ལམ་བཏུད་དེ་ཁ་ཕེ་ཁིན་ཏོནDCལ་སྐྱེལ་བ་དང་། ཙ་མེ་རི་ཁའི་ཆུལ་ཚོགས་དགེ་མཛོད་ཁང་ཁར་གི་ཡ་གྱིང་མཛོད་ཉར་ཁང་གི་དགེ་མཚོན་ཅན་གྱི་ཉར་ཚགས་དངོས་པོར་གྱུར། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ཆོ་ཀེ་དཔར་མ་དེ་ནི་ཐུར་བཞིན་ཏུ་ཙ་མེ་རི་ཁའི་ཆུལ་ཚོགས་དགེ་མཛོད་ཁང་གི་ཡ་གྱིང་མཛོད་ཉར་ཁང་ན་གོ་གནས་གལ་ཆེན་པོ་ལྟན།

1927ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་བཅུ་ཉིན་ལ། རབོ་ཁིས་ཆོ་ཀེ་ངང་ཁ་འབྲལ་ཆུའི་ཁེམས་ཐག་བཅད་དེ། འགག་སྟོ་འདི་བཏུད་ཅིང་ཐེ་བོ་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་ཀན་ལུའུ་ཞིན་ཆེན་དང་ཁ་ཐལ་ནས། ཧང་ཉེའི་ཐོག་ལུ་བསྐྱོད་སོང་། ཉིན་དེའི་ཉིན་ཐོ་བུ། རབོ་ཁི་ཡིས་ཐེ་བོ་ད་ནས་ནམ་ཡང་ང་ལ་མི་དབང་ཅེས་བྲིས་ཡོད།

ཆུབ་བྱང་ས་ཁུལ་དང་ཁ་ཐལ་ཁྲེས། རབོ་ཁི་ཆོ་ཀེ་ངང་ཐེ་བོ་ལ་ལོག་མ་ཐུབ། དེའི་ཁྲེས་ནས་ཁོས་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་ནས་འཛང་རིགས་ཀྱི་ཐོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཞིབ་འཚུག་བྱས། 1924ལོ་ནས་1927ལོའི་བར་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནི་རབོ་ཁི་ཀྱང་གོ་ནས་ལོ་ངོ་ཤུམ་ཆུ་ཉེ་བ་ཞིག་གི་འགྲལ་བཞུད་ཁྲོད་ནས། ཆེས་དོན་ཁྱིང་ལྟད་པའི་ལོ་རྒྱ་རེད། དེང་གི་དུས་ཤུ། འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་ཀུ་ས་ས་ཐོར་བའི་ཙི་ཤིང་གི་ས་བོན་དེ་དག་གི་དབང་གིས། མི་རྒམས་ཀྱིས་ལྷར་ཐེ་བོ་ཡོ་ནི་ཟླ་རབོ་ཁི་ལྷེ་ལྷོན་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་བ་དེ་ཞེམས་ཤུ་ཉར་ཡོད།

མ་ཕྱི་ཚན་རིག་ངང་ཀྱི་བར་བཅར་བ་ཞེས་པའི་དུས་དེའ་ཀྱི་1977ལོའི་འདོན་ཞིང་ཞུ་ཤར་བགོད།
ཙོམ་ཕྲིག་འགན་འཛིན་པ། ཟེའུ་ཡིང།

○ ཡོ་ནི་ཟླ་རབོ་ཁི་གཞིས་ལྷོད་ཏུས་ཐྱོང་བའི་ཁང་བ།

ཁྲག་ཕོག་གཅིག་གིས་འབྲས་རྒྱན་ལ་བརྟག་ཞིབ་བམ།

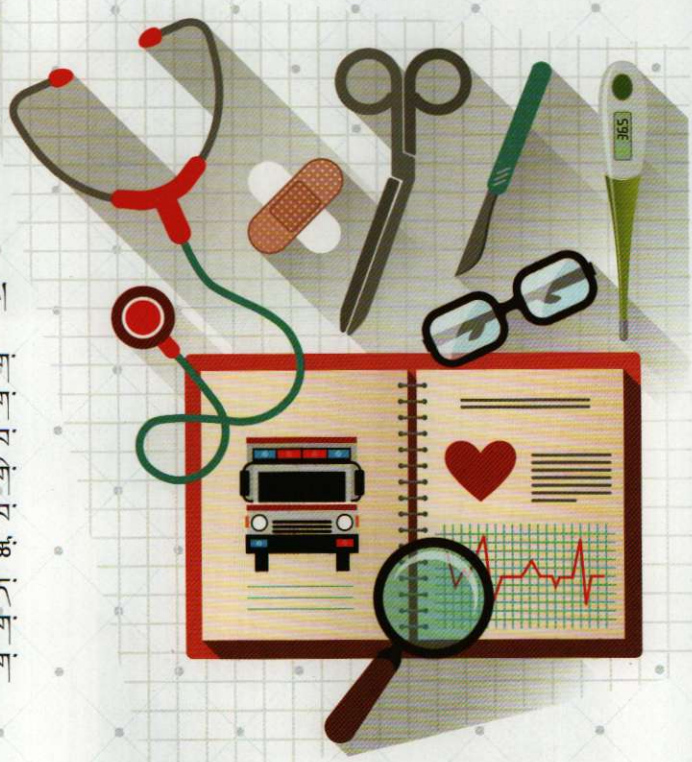

འཚལ་གཏམ།

བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་བསྒྲུར།

ཁ་བྱང་ལ《གལ་ཆེ་བའི་ཐོལ་བརྒྱལ་ཞིག ཁྲག་ཕོག་གཅིག་གིས་འབྲས་རྒྱན་ལ་བརྟག་པར་ནང་ཐོག་སྒྲན་བཅོས་ལས་ཚོག་མཆན་ཐོབ་པ》ཞེས་པའི་ཐོག་ཏུ་ངོས་སོ་སོར་ས་ཁྱབ་རྗོ་ཁྱབ་ཏུ་ཐྱུར་འདུག ཐོག་ཡིག་དེ་ནི2016ལོའི་བྱ10ནང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཞིག་སྟེ། ཆིང་ཀུ་སྨོན་ཆེན་ཀྱི་ཚོ་སྨོག་ཚན་རིག་སློབ་གྲྭ་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་པས། རང་ངོས་ནས་ཆེད་དུ་ཚ་ཏུད་རང་བཞིན་གྱི་ཐྲི་དཀར90αཅན་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་ལྟའི་སྒྲམ་ཞིག་བཟོས་ཤིང། ནད་པའི་ཁྲག་ཕོག་གཅིག་ཐུབས་ནི་འབྲས་རྒྱན་བརྟག་དཔྱད་དང་སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་མཐུག་འབྲས་ལ་དཔྱད་འཛིག་ཐུབ་པ་ཐུང་།

དོན་དངོས།

ཐོག་ཏུང་དོན་ལོག་ཏུ་གོ་བའི་ཐོག་ཡིག་དེས་བྱ་ངོས་སུ་ཉར་ཟིང་ཅེར་སོང་རྗེས། ལའི་ཡོང་ཀང་གིས་ཐུར་བ་དེར་ལན་རྒྱོན་པ་འདི་ལྟར། འབྲས་རྒྱན་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཤུས་དེའི་ཆེས་ཆེ་བའི་ལེགས་ཆ་ནི་ཐུར་བ་དང་ཐུབས་བའི་བ། གོང་བའི་བ་བཅས་ཡིན་ལ། ནང་ཡོང་མེད་དགེ་འཕེད་ཐུབས་བའི་ཁྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། ཁྲག་ཕོག་གཅིག་གིས་འབྲས་རྒྱན་བརྟག་དཔྱད་དང་སྒྲན་བཅོས་མཐུག་འབྲས་ལ་དཔྱད་འཛིག་ཐུབ་པ་ནི་ངོད་བོད་ཡིན་མོད། བཀྲ་ཆའི་བཀྲའི་འབྲས་རྒྱན་ལ་བརྟག་ནས་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཁག་ཁེག་མེད་ལ། དེ་ནི་ང་ཚོས་མ་མཐུད་དུ་འབད་པ་ཁ་སིའི་དམིགས་འཚེན་ཡིན། ངོད་བོས་ལུ། ང་ཚོས་འབྲས་རྒྱན་

ཁྱད་མ་ཐག་པའི་ནད་པ་མང་པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང། གཤགས་བཅོས་ཐུན་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་རྒྱན་བྱེད་ཡོད། དེ་སྔའི་པེ་ཅིང་ཞའི་ཀུ་སྨན་ཁང་གི་འགྲེད་འཕྲོའི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཚན་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བང་ཁྲིན་ཀོང་གིས་བཤད་རྒྱུར། Hsp90αལྟ་བུའི་མཆིན་པའི་འབྲས་རྒྱན་དང་གློ་བའི་འབྲས་རྒྱན་ལ་ཁ་ཐོག་པའི་བརྟག་དཔྱད་དཔེ་ཇས་ལ་མཚོན་ན། གཤགས་བཅོས་བྱས་རྗེས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དང་ཕན་འབྲས་ལ་བལྟས་ན་རིན་ཐང་ཅུ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྟན། ཀུ་ཞུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་རྒྱུར། གལ་ཏེ་དགེ་འཕེད་ཐུབ་ཆེད་དུ་ཡོད་ན། ངེས་པར་ཐབས་བཀོལ་ཡང་སྟོད་དགོས་ཤིང། ཁ་གཏད་སཤང་ཁེན་ཁ་ཆེ་བའི་མི་ཚོགས་ལས་ཐྲིན་བཏང་གི་མི་ཚོགས་བྱས་ན་མིན།

འཚལ་གཏམ།

རྒྱུན་ཏུ་མིག་སྒྲན་ཐུད་ན་མིག་ལ་ཐུང་ཐྲོན་ཐེད་ཐུབ་བམ།

ང་ལྟའི་ཏུས་འདིར། ཏུས་ཚོད་རིང་བོར་གློག་ཀླད་སོགས་ལ་ཅེར་ནས་བསྟད་པའི་དབང་གིས་མིག་སྐྲམ་པ་ཏང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་འདུ་མིན་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། སྐབས་དེར་མི་མང་པོས་མིག་སྒྲན་ཐྲོད་བཞིན་ཡོད་ཅིང། མིག་སྒྲན་གཏི་ཐེས་མིག་ལ་བརླན་ཏྲས་ནས་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཚོར་བ་སྟེར་ཐུབ།

དོན་དངོས།

མིག་སྐམ་པ་དང་ཁུང་སྐྱངས་པ་སོགས་མིག་ངལ་བའི་རྐགས་ཡོད་ན། མིག་གི་ངལ་བ་སེལ་སྟུང་གི་མིག་སྨན་སྟུང་ནི་ཆོག་མོད། ཡིན་ནའང་མིག་སྨན་མཚམས་མེད་པར་སྟུང་ན་མི་ལེགས། རྒྱུན་དུ་གློག་ཟུང་སྟོང་མཁན་ཆོས་ཉིན་རེར་ཕེངས་གསུམ་ནས་བཞི་གཏི་ན་ཆོག

དེ་ན་མིག་སྨན་གང་འདོད་ལ་གཏི་མི་ཉན་པའི་རྒྱ་མཚན།

རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མིག་སྨན་ལ་མཆོན་ན། ཁྲོམ་རའི་ནང་བཙོང་དུས་རིལ་འགོག་ཟས་མང་པོ་འདུས་ཡོད་ཅིང་། རའི་ཅིན་སྨན་ཁང་གི་མིག་ནད་ཚན་ཁག་གི་ཀུའུ་རིན་ཐིན་ཡུས་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ། རིལ་འགོག་ཟས་འདི་དག་བའི་འཇགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ན་ཡོད་ནའང་། རྒྱུན་དུ་སྟུང་ན་མིག་རྫི་ལ་གནོད་ནས་མིག་སྐམ་པའི་ནད་སོགས་ཀྱི་མིག་ནད་སྒྲོང་རིས་ཡིན།

མིག་གི་ངལ་དུབ་སེལ་ནུས་པ་དང་མིག་དབང་གསལ་ལེར་གཏོང་ནུས་ཟེར་བཞིན་པའི་མིག་སྨན་གྱི་ཐང་ནས་ཐིན་ཡུས་ཀྱིས་ཚང་མར་བཤད་རྒྱུ། མིག་སྨན་འདི་དག་གི་ཁྲོད་ན་ཁྱགས་ཆ་བསྡུ་བའི་ཟས་ཡོད་པས་སྨན་མི་འཕྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་འགྱུར་བ་མ་ཟད། སྟོ་གྲིབ་ཕོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

མིག་སྨན་ལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་ལ། རིགས་སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཧང་ཀའི་ཀུང་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་ཁོང་གཏོགས་ཡའི་ཡང་ཀུང་ཕྱི་མཉམ་བསྒྲེས་སྨན་ཁང་གི་མིག་ནད་ཚན་ཁག་གི་ཀུའུ་རིན་ཞུའུ་ཆན་ཀྱིས《དམངས་གསར་ཚགས་པར》ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་བྱེད་དུས་བཤད་རྒྱུ།

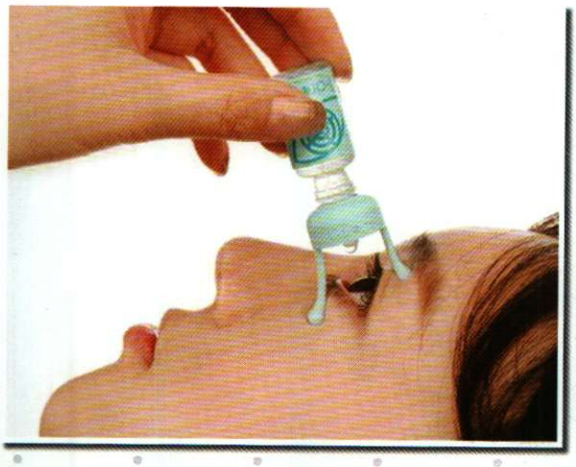

མིག་སྨན་ཁ་ཤས་ཤིག་སྨན་ཡིག་ལྟར་བཟོས་མེད་ལ། ཐྲོད་ཚུལ་ནོར་བཞིས་རྒྱུན་ཐྲོད་བྱས་ན་མིག་ནད་དམ་ཡང་ན་ལུས་ཡོངས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་རེས།

མིག་མི་བདེ་ན་རབ་ཡིན་ན་སྨན་པའི་ས་ལས་སོང་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ། སྨན་པའི་མཇུག་སྟོན་འོག་མིག་སྨན་ཐྲོད་ན་ལེགས།

འཚལ་གཏམ།

འདར་འགྱལ་འཕྲལ་ཆས་ཀྱིས་ཅུད་ཐྲོང་""ཐུབ་བམ།

འཚལ་གཏམ། བཀྲན་འཕྲིན་མང་པོའི་ནང་དུ་ཚོ་ཁྱད་ཆས་མང་པོའི་བརྡ་ཁྱབ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། ཐབས་སྟ་ཚོགས་ལ་བརྒྱན་ནས་འགྱལ་སྟོད་ཁྱེད་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་ན་གནས་གཅིག་ནས་ལུས་ཡོངས་འགྱལ་དུ་འཇུག་པ་སོགས། ལུས་ཀྱི་ཚོལ་ཁྱང་དུ་འཇུག་པའི་འཕྲལ་ཆས་སྟ་ཚོགས་ཡོད།

དོན་དངོས།

ཨ་རིའི་ཨོ་ཀུའུ་ས་ཐ་སྨོབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་ཚོ་ཀུ་སྟུང་ནས་ཚོང་ལྟ་ཞིག་བྱས། དེ་ལས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ན། ལུས་ཡོངས་འགྱལ་བའི་ཐབས་དེ་ལུས་རྩལ་བ་འགྱལ་དངོས་མ་དང་འདྲ་བའི་ནུས་པ་འཐུང་ནུས། ལུས་པོ་འདར་བྱེད་ཀྱི་འཕྲལ་ཆས་འདི་དག་གིས་འདར་འགྱལ་ལ་བརྒྱན་ནས་ནུས་ཤུགས་ལུས་པོར་ཐྲོན་ཞིང་ལུ ས་པོར་ཏེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་བརྒྱན་ནས་ཤ་གནད་བ་སྐྱངས་བ་སྐྱམ་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ།

ཡིན་ནའང་། ཚོད་ལྟའི་ཁྲོད་ཐུབ་པའི་ཚོ་ཀུར་རིགས་ཀཁྲིས་ཡོད་ཅིང་། རིགས་ཤེག་ནི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱ་བཅོས་པ་ལ་བརྒྱན་ནས་""གཅིན་པ་མངར་འགྱར་གྱི་ནད་""ཐུང་དུ་བཏུག་པའི་ཚོ་ཀུ་ཚོན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་བཞག་ན་དེ་ནི་ཐྲོར་བཏང་གི་ཚོན་པོ་མིན་པར། གཅིན་པ་མངར་འགྱར་གྱི་ནད་ཐུང་བའི་ནད་པ་ཞིག་ཡིན། ཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཚོ་ཀུ་ཚོན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཡིད་ཕངས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཚོ་ཀུ་ཚོན་པོ་དེ་དག་ལ་མཚོན་ན། དྲག་ཚད་འདི་ལྟ་བུའི་བོག་ཤེ་འདྲ་འདར་བཞམ་ཡར་མར་འགྲོ་བ་བཅུག་ནས་ཤ་གནད་དང་ཁྱག་མངར་སོགས་ལ་འགྱར་བ་མངོན་གསལ་ཐུང་མེད།

དེ་མ་ཟད། དེ་དག་ནི་ཚོ་ཀུ་ཡིན་པ་ལས་མི་མིན་ལ། ཚོའང་ཐུང་མེད་པ་རེད། ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ནས་ཚོ་འབྱུད་པའི་ཚད་བཀག་ནའང་། དེའང་རྒྱུན་ལྡན་མིན་པའི་ཚོ་ཀུ་དེ་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཚོ་ཐུད་པའི་ཚོ་ཀུ་དེར་མངོན་གསལ་གྱི་ནུས་པ་